

Oponentský posudek na rigorózní práci Mgr. Barbory Cinkové
„Trestný čin zanedbání povinné výživy podle § 196 trestního zákoníku“

Rigorózní práce Mgr. Barbory Cinkové o rozsahu 99 stran textu (zhruba 143 normostran) je monotematicky zaměřena na trestný čin zanedbání povinné výživy *de lege lata*, přičemž se nezabývá pouze aspekty hmotněprávními, ale zpracovává i vybrané aspekty procesní. Obtížnost rigorózních prací zabývajících se výhradně jedním trestným činem je skutečnost, že od takového zpracování se očekává komplexní a ucelený výklad, který svou podrobností podstatně překračuje učebnicovou a komentářovou literaturu. Logicky se také očekává, že rigorozant/rigorozantka bude mít náležitý přehled o kriminologických, případně kriminalistických aspektech spojených s daným trestným činem. Nutno předeslat, že uchazečka tento nelehký úkol zvládla a předložila práci na vysoké úrovni jak z formálního, tak z obsahového hlediska.

Co se týká struktury práce, ta je přehledně a logicky členěna do sedmi kapitol, kterým předchází úvod a po kterých následuje závěr. Práce obsahuje seznam použitých zkratek, seznam použité literatury, abstrakt v českém a anglickém jazyce, klíčová slova v českém a anglickém jazyce a název práce v angličtině. Nutno předeslat, že jednotlivé kapitoly jsou svou kvalitou a rozsahem srovnatelné, vždy úměrné svému tématu. Rigorózní práce je jako celek velmi konzistentní.

Po stručném úvodu, v němž rigorozantka stanovuje cíle a důvody svého zkoumání a stručně představuje strukturu své práce, následuje kapitola první, která je povedeným historickým exkurzem do problematiky. Kapitola druhá už pojednává o trestné činu zanedbání povinné výživy *de lege lata*, věnuje se jeho vymezení v trestním kodexu, systematickému zařazení a poté velmi komplexně jednotlivým znakům tohoto trestného činu. Jádrem práce jsou kapitoly třetí a čtvrtá, v nichž se zevrubně věnuje zákonné vyživovací povinnosti jako normativnímu znaku (kap. 3) a poté rozebírá jednotlivé znaky objektivní stránky trestného činu (podkap. 4.1. až 4.3.). Na to navazuje pojednání o subsidiaritě trestní represe, která u tohoto přečinu hraje zcela zásadní roli. Kapitola pátá se věnuje trestání pachatelů. V kapitole šesté jsou obsaženy vybrané procesní souvislosti trestního řízení pro trestný čin zanedbání povinné výživy podle § 196 trestního zákoníku. Nakonec, v kapitole sedmé, autorka shrnuje své závěry (zhodnocení) platné právní úpravy a představuje své návrhy *de lege ferenda*.

Rigorozantka použila při zpracování tématu, pro jehož zvládnutí jsou nutné znalosti nejen z trestního práva hmotného, ale i z trestního práva procesního, odpovídající metody. Její výklad právních norem je zcela konzistentní. Kromě schopnosti precizní právní analýzy

projevila rigorozantka i schopnost formulovat vlastní názory a soustředit se na klíčové otázky důležité z hlediska adresátů právních norem. Zvláštní ocenění zaslouží fakt, že autorka má charakteristický styl psaní a prezentuje text, který je velmi čtivý. Rigorozantka se vyjadřuje stručně, jasně a výstižně. Text prošel precizní jazykovou korekturou, nevyskytují se v něm žádné pravopisné chyby a neobratná slovní spojení jsou naprostou výjimkou (jako např. hned v úvodu na str. 6: „...a to za tradičním vítězem, a to trestným činem krádeže...“). Velkou pochvalu zaslouží za shromážděná data, které představuje v přehledných statistických tabulkách a barevných grafech.

Autorka pracuje s poměrně velkým množstvím českých pramenů, absentují téměř (s výjimkou slovenských pramenů) prameny zahraniční. Jediným výraznějším nedostatkem rigorózní práce je úplná absence komparativního prvku (snad jen s drobnými výjimkami, např. poukaz na právní úpravu účinné lítosti na Slovensku). Jsem si jist, že pokud by autorka provedla precizní komparaci s vybranými evropskými právními řády a závěry různých zahraničních doktrín, mohla by mít předložená práce i charakter práce vědecké, neboť by to jistě obohatilo precizní právní výklad, který předložila. Absenci komparativního prvku však částečně vyvažují dvě věci: velmi pěkně zpracovaný historický exkurz, zcela nadstandardní počet zpracované české judikatury, k níž autorka přistupuje náležitě kriticky.

Druhým (drobnějším) nedostatkem je skutečnost, že autorka se vyhnula obsáhlejšímu pojednání o přiměřeném omezení spočívajícím ve zdržení se řízení motorových vozidel ve smyslu § 196a trestního zákoníku (srov. str. 74 a 75 rigorózní práce), ačkoli jde o nový institut, který se může z hlediska vhodnosti sankcí jevit jako problematický.

Rigorozantka s prameny pracuje v souladu s etickými požadavky na odborné kvalifikační práce. Formální úroveň citací, která zaručuje mimo jiné přezkoumatelnost prezentovaných poznatků, je na velmi vysoké úrovni.

Rigorózní práce Mgr. Barbory Cinkové je výborným zpracováním problematiky trestného činu zanedbání povinné výživy a je plně způsobilým podkladem pro ústní obhajobu. Autorka prokázala schopnosti precizní právní analýzy, soustavné a systematické práce s prameny a také schopnost jasným a srozumitelným způsobem formulovat své vlastní názory.

Autorka by se při ústní obhajobě rigorózní práce mohla vyjádřit k adekvátnosti (vhodnosti) přiměřeného omezení ve smyslu § 196a trestního zákoníku.

V Praze dne 10. prosince 2020

JUDr. Vladimír Pelc, Ph.D.

oponent